

KOMISIJA ZA IZBOR U NAUČNO ZVANJE

NAUČNI SAVJETNIK ZA OBLAST „HISTORIJA OSMANSKOG PERIODA“

UNIVERZITET U SARAJEVU - ORIJENTALNI INSTITUT

VIJEĆU ORIJENTALNOG INSTITUTA U SARAJEVU

IZVJEŠTAJ KOMISIJE ZA IZBOR U NAUČNO ZVANJE NAUČNI SAVJETNIK

Na osnovu člana 29. Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 26/16) i prijedloga Odluke Vijeća Orijentalnog instituta Univerziteta u Sarajevu br. 02-249/22 od 29.08. 2022. godine te Odluke Senata Univerziteta u Sarajevu br. 01-13-80/22 od 28. 09. 2022. godine, Orijentalni Institut Univerziteta u Sarajevu raspisao je Konkurs za izbor u naučno zvanje Naučni savjetnik za oblast historija osmanskog perioda u Orijentalnom institutu Univerziteta u Sarajevu-jedan izvršilac.

Na spomenuti Konkurs objavljen u dnevnom listu “Avaz“ dan 18.11.2022. i na web stranicama Univerziteta u Sarajevu i Orijentalnog instituta UNSA prijavila se samo jedna kandidatkinja, dr. Elma Korić, viši naučni saradnik u Orijentalnom institutu Univerziteta u Sarajevu.

Na osnovu člana 29. Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 26/16) i čl. 106. Statuta Univerziteta u Sarajevu, Vijeće Orijentalnog instituta je na svojo 4. (četvrtoj) sjednici održanoj 06.12. 2022, donijelo Odluku o imenovanju Komisije za izbor u naučno zvanje (u daljem tekstu Komisija) – naučni savjetnik za oblast historija osmanskog perioda - jedan izvšilac (br: 02-394 od 06.12. 2022. godine). Komisija je imenovana u sljedećem sastavu:

1. Dr. Aladin Husić, naučni savjetnik za oblast historija osmanskog perioda, (Univerzitet u Sarajevu - Orijentalni institut) – predsjednik,
2. Prof. dr. Hatice Oruç, redovni profesor (Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tarih Bölümü/ Univerzitet u Ankari, Fakultet za jezik, povijest i geografiju, Odsjek za povijest)-član i
3. Prof. dr. Enes Pelidija, emeritus (Univerzitet u Sarajevu-Filozofski fakultet) – član

Zamjenski član: Dr. Hana Younis, naučni savjetnik za oblast starije historije (osmanski period), (Univerzitet u Sarajevu-Institut za historiju)

Nakon uvida u priloženu dokumentaciju, ocjene naučnoistraživačkih radova te profesionalne angažiranosti kandidatkinje, Komisija podnosi Vijeću Orijentalnog instituta Univerziteta u Sarajevu sljedeći

IZVJEŠTAJ

Na Konkurs za izbor u naučno zvanje naučni savjetnik za oblast historija osmanskog perioda u Orijentalnom institutu Univerziteta u Sarajevu – 1 izvršilac, objavljen u petak 18.11.2022. u dnevnom listu *Avaz* te na internet stranicama Orijentalnog instituta i Univerziteta u Sarajevu, pristigla je jedna (1) prijava i to dr. Elme Korić, više naučne saradnice u Orijentalnom institutu Univerziteta u Sarajevu. Uz prijavu na Konkurs, kandidatkinja je dostavila svu potrebnu dokumentaciju što potvrđuje i Sekretarijat Instituta Potvrdom o blagovremenosti i potpunosti prijave (br. 02-399/22).

BIOGRAFIJA KANDIDATKINJE

Dr. Elma Korić rođena je 01.05.1976. godine u Sarajevu, gdje je završila osnovnu i srednju (elektrotehničku) školu. Studij arapski jezik i književnost i turski jezik i književnost na Odsjeku za orijentalistiku Filozofskog fakulteta u Sarajevu upisala je akademске 1995/96. godine. U decembru 1999. godine odbranila je diplomski rad pod naslovom “Mogućnosti izražavanja adverbijalnih oznaka vremena u turskom jeziku”, urađen pod mentorstvom Prof. dr. Ekrema Čauševića, i stekla naziv: *Diplomirani orijentalista – turkolog i arabista*.

Akademske 1999/2000. godine upisala je Postdiplomski studij na Odsjeku za historiju Filozofskog fakultetu u Sarajevu, smjer “Historija jugoistočne Evrope pod osmanskom vlašću: od 15. do kraja 18. stoljeća”. Nakon uspješno položenih ispita, magistarski rad pod naslovom “Banja Luka u doba Ferhad-paše Sokolovića” odbranila je na Filozofskom fakultetu u Sarajevu 09.03.2006. godine, čime je stekla zvanje *magistar historijskih nauka*.

Na istom fakultetu, 23.04.2012. godine, pod mentorstvom Prof. Dr. Enesa Pelidije, odbranila je doktorsku disertaciju pod naslovom “Život i djelo Ferhad-paše Sokolovića” i stekla zvanje *doktor*

istorijskih nauka. Važno je istaći da kandidatkinja govori turski, da se služi arapskim, zatim engleskim jezikom na nivou srednjeg stepena. Poznavanje arapskog jezika osobito je važno za polje naučnog interesovanja kandidatkinje srodnosti pisma, jezičkih i gramatičkih specifičnosti prisutnih u izvorima na kojima temelji svoja istraživanja. U napredovanju prošla je sljedeća stručna i naučna zvanja.

U akademskoj 1998/99. godini bila je angažirana kao demonstrator na predmetu Turski jezik na Odsjeku za orijentalistiku Filozofskog fakulteta u Sarajevu.

Od aprila 2000. godine Elma Korić zaposlena je u Orijentalnom institutu u Sarajevu kao pripravnik - osmanista. Poslije završenog pripravničkog staža i položenog pripravničkog ispita, 2001. godine izabrana je u zvanje stručni saradnik-osmanista. U zvanje viši stručni saradnik - osmanista izabrana je 2006. godine. Od 2012. godine bila je u zvanju naučni saradnik za oblast historija osmanskog perioda, a 2017. godine izabrana je u zvanje viši naučni saradnik za oblast historija osmanskog perioda.

Uža oblast interesovanja kandidatkinje Korić, jeste historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu. Na temelju primarnih izvora osmanskog porijekla, bavi se izučavanjem biografija istaknutih ličnosti, procesima razgraničenja i uspostavljanja granica na prostoru Bosne i Hercegovine u ranom novom vijeku, potom historijskom geografijom i kartografijom. U svojim radovima piše i o ženi u Bosni u osmanskom periodu, o djetinjstvu i obrazovanju, kao i ulozi vakufa u razvoju gradskih cjelina i ekonomskom životu osmanske Bosne.

U dosadašnjem radu objavila je tri naučne knjige te više naučnih i stručnih radova u priznatim časopisima i zbornicima radova sa naučnih skupova. Bila je voditeljica jednog naučnoistraživačkog projekta od značaja za Federaciju BiH, jednog projekta od značaja za Kanton Sarajevo te saradnica na nekoliko drugih naučnoistraživačkih projekata. Učestvovala je na brojnim naučnim skupovima u zemlji i inostranstvu te edukacijama iz struke. Bila je član Redakcije časopisa u Bosni i Hercegovini koji objavljuju radove iz oblasti za koju se bira, *Prilozi za orientalnu filologiju* Orijentalnog instituta Univerziteta u Sarajevu i *Radovi Filozofskog fakulteta* (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija) te recenzent brojnih radova objavljenih u časopisima kod nas i u inozemstvu. Bila je glavni urednik, recenzent drugih publikacija u ediciji Posebna

izdanja Orijentalnog instituta u Sarajevu. U više navrata bila je predsjednik i član komisija za izbor u zvanje u istoj instituciji te član organizacionih odbora naučnih skupova. Učestvovala je na više stručnih seminara za usavršavanje turskog i arapskog jezika. Bavi se i prevodilačkim radom sa savremenog turskog jezika.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Iz bibliografije radova, knjiga i ispisa radova dostavljenih u dokumentaciji priloženoj uz prijavu na Konkurs, vidljiv je bogat naučnoistraživački doprinos kandidatkinje koji je rezultirao naučnim knjigama, uspješno realiziranim naučnoistraživačkim projektima, objavljenim radovima i izlaganjima sa naučnih skupova na kojima je učestvovala. Pored tri naučne knjige, od kojih je jedna doživjela i drugo izdanje, bibliografija dr. Elme Korić broji 31 bibliografsku jedinicu. Drugo izdanje knjige potvrda je naučne vidljivosti ali i značaja tema kojima se autorica bavi, sposobnosti da uočava historiografske probleme da se upušta u njihovo rješavanje.

U periodu nakon izbora (2017) u zvanje viši naučni saradnik, kandidatkinja je objavila dvije (2) knjige, sedamnaest (17) radova, bila angažirana u realizaciji dva (2) naučnoistraživačka projekta od značaja za Kanton Sarajevo te učestvovala na petnaest (15) naučnih skupova, simpozija u zemlji i inostranstvu.

KNJIGE:

- Elma Korić, *Bosna i Hercegovina na starim osmanskim kartama*, Posebna izdanja LXII, Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2020.

Knjiga Elme Korić, *Bosna i Hercegovina na starim osmanskim kartama*, po prvi put u historiografiji posebno tematizira te naučno obrađuje i valorizira osmanske karte na kojima je predstavljen bosanskohercegovački prostor u ranom novom vijeku. Neke od karti korištenih za pisanje ove knjige odranije su poznate u historiografiji dok se druge obrađuju po prvi put kao historijski izvor. Na spomenutim kartama toponimi, hidronimi kao i ostale bilješke napisane su osmanskom turskom jeziku što je najvjerojatniji razlog zbog kojega ranije nisu bile predmet dublje naučne analize.

U ranom novom vijeku prostor Bosanskog ejaleta predstavljao je jedno od najisturenijih pograničja Osmanske države naspram Habsburške monarhije i Mletačke republike. Usljed habsburških i mletačkih pretenzija prema spomenutom prostoru veoma rano su se javili pokušaji njegovih kartografskih prikaza, a u ranom novom vijeku uglavnom je prikazivan na kartama mletačke i austrijske produkcije.

Ova knjiga, s druge strane, pruža analizu geografskih karti u rukopisnim djelima Katiba Čelebija, kao i nekoliko pronađenih pojedinačnih geografskih karti osmanskog porijekla na kojima je prikazan prostor Bosanskog ejaleta i uže okoline. Osim toga, donosi i profesionalne sekcijske karte nastale u procesu osmансko-austrijskog razgraničenja na kojima su prikazani pojedini dijelovi spomenutog prostora krajem 18. stoljeća. Kriterij za klasificiranje navedenih karti bila je činjenica da su nastale u vrijeme osmanske uprave na prostoru jugoistočne Evrope te da su na njima toponimi, hidronimi kao i ostale bilješke napisane na osmanskom turskom jeziku.

Kartografski prikazi Bosne u djelima Katiba Čelebija iz prvih decenija 17. stoljeća predstavljaju do sada prvi poznati kartografski prikaz Bosne na osmanskim kartama. Neke karte u njegovim djelima predstavljaju prevedene Mercatorove karte iz djela Atlas Minor, dok jedna karta Budimskog i Bosanskog ejaleta, čini se, autorsko djelo samog Katiba Čelebija. Navedene karte predstavljaju vrijedan historijski izvor i istovremeno su pokazatelj osmansko-evropskog transfera geografskog znanja u ranom novom vijeku.

Osim toga, u knjizi je analizirana i jedna osmanska karta šireg prostora jugoistočne Evrope, na kojoj je predstavljena i Bosna sa Hercegovinom. Na osnovu podataka na karti, kao i naziva toponima, može se zaključiti da karta predstavlja kompilaciju nastalu na osnovu uvida u ranije karte evropskih autora bez direktnog uvida u stanje na terenu. Za autora navedene karte, a na osnovu njegove nepreciznosti u načinu bilježenja bosanskohercegovačkih toponima kao i u njihovom pozicioniranju, može se prepostaviti da nije bio bosanskog porijekla.

Za ostale predstavljene karte na osnovu određenih karakteristika autorica prepostavlja da su nastale u toku 18. stoljeća. Neke od njih su djela amatera, najvjerovalnije domaćih ljudi. Na tim kartama prostor ranonovovjekovne Bosne prikazan je naivno s netačnim geografskim karakteristikama. Zbog relativno dobrog poznавanja spomenutog prostora te korištenja lokalnih

naziva za pojedine toponime i nazine, kao i načina na koji su ti toponimi bilježeni arapskom grafijom, autorica smatra da je moguće da su ti autori bili domaći ljudi, samouki kartografi angažirani u osmanskoj administraciji na tlu osmanske Bosne. Nije isključeno da se radi o kartama koje su rađene za privatne potrebe odnosno za potrebe trgovine ili čak špijunaže. Spomenute karte predstavljaju značajan historijski izvor i vrijedan doprinos kartografiji Bosne i Hercegovine osmanskog perioda.

U knjizi su donesene i karte koje su djela profesionalno angažiranih i educiranih osmanskih službenika osmanskog inžinjera Abdurrahman-efendije i arhitekte Mehmed-efendije. One su nastale u toku pregovora o osmansko-austrijskom razgraničenju na prostoru Bosanskog ejleta nakon Svištokskog mira (1795) te predstavljaju svjedočanstvo o intenzivnom radu, kolaboraciji i predanosti osmanskih i austrijskih članova komisije za razgraničenje. To potvrđuju ne samo bilješke na spomenutim kartama nego i brojni drugi osmanski dokumenti iz navedenog perioda. Istovremeno, na osnovu detaljnije analize, može se zaključiti da su članovi komisija za razgraničenje bili educirani i kompetentni za vršenje spomenutog procesa te da su dugo vremena proveli na samom terenu ustanovljavajući graničnu liniju na licu mjesta.

Osim ucrtanih samih linija razgraničenja i pojašnjenja u vezi s tim, koje svrstavaju ove karte među prvorazredne historijske izvore za izučavanje procesa razgraničenja između Osmanskog carstva i Austrije na izmaku ranog novog vijeka, same karte predstavljaju i bogat izvor toponimiske građe tako da predstavljaju važan prilog historijskoj geografiji Bosne i Hercegovine. U tom smislu navedene karte se mogu smatrati nezaobilaznim vrelom i za neka druga historijska, geografska i lingvistička istraživanja. Različiti vizuelni prikazi vodotokova i planinskih masiva na spomenutim kartama, te gustih šuma od kojih neke danas više ne postoje u istom obliku, vrijedan su izvor ne samo za izučavanje koncepta prirodnih granica nego i za ekohistoriju odnosno izučavanje procesa transformacije prostora. Neki od pograničnih lokaliteta evidentirani na kartama i danas predstavljaju zvanične granične prelaze između Hrvatske i Bosne i Hercegovine: Velika Kladuša - Maljevac, Hadžin Potok - Bogovolja i sl. U tom smislu spomenute karte mogu poslužiti kao izvor za izučavanje formiranja granica Bosne u ranom novom vijeku.

O metodološkom pristupu autorice najbolje govori recenzija stručnjaka iz oblasti kartografije, akademika Prof. dr. Mithada Kozličića: "Naravno, uvidom u prateći naučni aparat, vidljivo je da

je autorica proučila svu ranije objavljenju literaturu, a sasvim sigurno i dodatno dopunila svoja znanja iz historije kartografije o BiH ali kartografsko-geografskih „radionica“ na Zapadu, zatim uvida u brojne geografske realitete geografskog prostora o kojem daju kartografsku viziju u njenom djelu analiziranih karata, te uz upotrebu i drugih spoznaja (orografija, hidrografija, topografija, arheološki ostaci, prometni i geostrateški koridori, pravno-političko funkcioniranje dvaju suprotstavljenih carstava itd.), komparativno, postigla izvanrednu interdisciplinarnu originalnu naučno utemeljenu sliku o tom geografskom prostoru ali i njegovu načinu kartografiranja od različitih osmanskodobnih kartografa, svakako i dijela domaćih ljudi. Može se kazati da je svojim djelom definirala i nove standarde, pa i metodološke pristupe, kako ubuduće u historiografiji naučno valorizirati osmansku kartografiju, posebno onu koja se bavi prikazom geografskih prostora dubljeg kontinentalnog zaleđa u odnosu na Jadran kao milenijski prometni koridor kojim su se povezivali Evropa, Azija (Bliski istok) i Afrika (sjeverne sredozemne obale)... Rukopis dr. sc. Elme Korić, više naučne saradnice Orijentalnog instituta u Sarajevu, taj nedostatak u dosadašnjoj historiografiji konačno popravlja svojim djelom *Bosna i Hercegovina na starim osmanskim kartama*...koje je istinska interdisciplinarna historiografska studija, te potpuna novina ne samo u nauci Bosne i Hercegovine, već i u širim okvirima. Čak bi ga nazvao *prvom orijentalno-historijsko-kartografskom Sunčevom zrakom na horizontu o kartografiranju BiH*, jer nakon te knjige spoznaje nauke u Bosni i Hercegovini, ali i šire, bit će nemjerljivo unaprijeđene. S divljenjem sam pročitao taj iznimno kvalitetan rukopis, pa autorici upućujem iskrene čestitke.” zaključio je priznati i poznati stučnjak iz polja historijske kartografije. To potvrđuje značaj i naučni doprinos kandidatkinje Korić u navednoj problematici.

- Elma Korić, *Oblikovanje granica Bosne: Bosna u ahndnamama i hududnamama iz 16. i 17. stoljeća*, Posebna izdanja LXVII, Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2022.

Knjiga obrađuje temu granica Bosne u 16. i 17. stoljeću na osnovu izvorne građe osmanskog porijekla. Autorica je podatke bazirala na osmanskim izvorima kao što su ahndname (ugovori o miru) i hududname (ugovori o granicama), kao međunarodnim sporazumima koji su nastajali nakon većih ratnih sukoba između Osmanskog carstva i Austrije i Venecije s kojima je graničilo na području Bosanskog ejaleta. U navedenim izvorima spominju se obilno toponimi Bosne i

Hercegovine, a granica je definisana deskriptivno, te se određuje općim imenicama kao što su livada, brdo, brežuljak, bez precizne oznake njihovog položaja. Pored toga, kao izvor korišteni su i osmanski katastarski popisi, jer su nakon svake veće teritorijalne izmjene Osmanlije prakticirale vršiti popise novoosvojenih predjela. S obzirom na to da sve do Karlovačkog mira koncept linearnih granica između Osmanske carstva i evropskih država s kojima je graničila još uvijek nije bio široko uspostavljen, osnovni kriterij na osnovu kojeg se određena regija smatrala pograničjem bio je razmještaj i položaj pograničnih tvrđava sa pripadajućim područjima. U ranonovovjekovnoj konceptualizaciji prostora, tvrđave, kao kritične tačke linija odbrane jednog suverena, igrale su krucijalnu ulogu. Zbog toga je određen prostor u knjizi posvećen i pograničnom tvrđavskom pojasu, ali i kapetanijama kao pograničnim oblastima.

U knjizi je pojašnjena terminologija i načini uspostavljanja i označavanja granica u ranom novom vijeku. U vezi s tim, naročito je istaknuto da je Bosna u vrijeme osmanske uprave bila pogranični prostor koji je bio najizloženiji promjenama granica u vrijeme zvaničnih međudržavnih ratnih sukoba, a u periodima mira obilježen stalnim prekograničnim sučeljavanjima niskog intenziteta.

Autorica je knjigu bazirala na korpusu osmanskih ahdnama (mirovnih sporazuma) i hududnama (sporazuma o granici), kao međunarodnih ugovora kojima su regulisane tačke sporazuma o miru te precizirane i obilježene novouspostavljene granice. U prelazu sa srednjovjekovlja u rani novi vijek, međudržavne granice nisu bile označavane linijama nego graničnim pojasevima obilježenim pograničnim utvrdama. Prvi u ovoj knjizi korišteni dokument u kojemu je primijenjena ta vrsta razgraničenja jeste ugarska ahdnama iz 1503. godine. Osim gradova u unutrašnjosti, ahdnamom su Osmanskoj državi priznati pogranični hercegovački gradovi: Proložac, Imotski, Rog, Vrgorac, Ljubuški, Mostar, Počitelj, Blagaj, Novi, Risan, Ključ, Samobor i Milešovo s pripadajućim im varošima u Hercegovini kao i Bosanski vilajet s gradovima i njihovim varošima što se nalaze na krajini: Kamengrad, Ključ, Hlivno, Belgrad/ Dlamoč (Glamoč), Vinčac, Komotin, Travnik, Vrh Bilica, Vranduk, Doboј, Maglaj, Belgrad/Akhisar (Prusac), Susid, Toričan, Fenarlik, Prozor, Bobovac i Dubrovnik, te Zvornik s pripadajućim okolnim područjem. Osim toga, autorica je preispitala i ulogu lokalnih zvaničnika u osvajanju

novih teritorija i njihovom pripajanju Bosanskom sandžaku i ejaletu te njihovu ulogu u procesima ustanavljanja i obilježavanja granice.

Sličan princip primjenjivan je i u habsburškim ahdnamama iz 16. i 17. stoljeća. Preciznije linearno ustanovljenje osmansko-habsbrške granice nastupilo je nakon Karlovačkog mira (1699.). U procesu razgraničenja koji je potom nastupio markirana je “mokra” međa, koja je pratila rijeke i potoke, kao i “suha” međa, koja se nastavljala kopnom. Položaj graničnih oznaka definiran je u odnosu na značajnije lokalne orientire: brda, planine, rijeke.

Nešto više prostora u knjizi posvećeno je osmansko-mletačkoj granici u Dalmaciji. Granice Bosne prvi put se spominju u ahdnama iz 1540. godine. Osim bosanskog sandžakbega Gazi Husrev-bega, u ovom periodu od 1540. godine do početka Kiparskog rata (1570-73), u pregovorima oko ustanavljanja granice s Mlečanima učestvovali su i sandžakbezi Džafer-beg i Ulama-paša. U ovom dijelu autorica piše i o značajnijim pograničnim selima i objektima koji su dugo vremena bili predmet spora s Mlečanima, poput nekoliko sela u Splitskom i Šibenskom zaleđu, Solinskih mlinica, utvrde Vrpolje i sl. Izmjene navedene granice nastupile su u toku Kiparskog rata, kada je kliški sandžakbeg Ferhad-beg Sokolović osvojio značajne utvrde u Ravnim kotarima. Po završetku ratnih sukoba ustanovljena je nova granična linija koju su uspostavili Ferhad-beg i mletački izaslanik Jakomo Soranzo, koja je bila validna sve do sredine 17. stoljeća.

Posebno poglavje autorica je posvetila istraživanju teme razgraničenja na jugoistoku Bosanskog ejaleta, granicama sa Dubrovačkom Republikom, te razgraničenju u Bokokotorskem zaljevu. Došla je do zaključka da za razliku od procesa osmansko-mletačkih razgraničenja u srednjodalmatinskom zaleđu (mletačkoj Dalmaciji), nije poznato kako je teklo razgraničenje po završetku ostalih osmansko-mletačkih sukoba u 16. stoljeću u predjelu Boke kotorske (Mletačkoj Albaniji). U nedostatku vjerodostojnih osmanskih izvora, autorica je koristila kartografske izvore mletačke produkcije.

Ovom knjigom autorica je obradila jedan vrlo važan segment i dala polazište za dalje izučavanje teme granica Bosne u ranom novom vijeku s posebnim akcentom na vanjske granice definirane međunarodnim mirovnim sporazumima i dokumentima o razgraničenju. U knjizi su one do sada poznate informacije u historiografiji o navedenom pitanju objedinjene te obogaćene novim

podacima utemeljenim na historijskim izvorima što ovu monografiju svrstava u red znanstveno utemeljenih. Ono što ovu knjigu čini osobito važnom i posebnim doprinosom nauci jeste osmanska izvorna perspektiva u pitanju oblikovanja i markiranja granica praćenih u kontinuitetu kroz stoljeća osmanske uprave u Bosni. Kandidatkinja se ne oslanja samo na te, nego i izvore pohranjene u arhivima zapadnih zemalja s kojima je vršeno razgraničenje. Komparativnim pristupom autorica naučnoj javnosti podastire različite perspektive vizuelizacijom pojedinih dijelova u kojima je vršeno razgraničenje i markacija granica. To svjedoči ozbiljnost i širinu koju pokazuje u svom naučnoistraživačkom radu.

Sumarno, obje naučne knjige autorice dr. Elme Korić predstavljaju novinu ne samo u lokalnoj nego i regionalnoj i široj historiografiji zbog toga što aktualiziraju i znanstveno utemeljeno valoriziraju nove istraživačke teme na temelju raznolikih izvora osmanske provinijencije. Time obogaćuju saznanja o prošlosti Bosne i Hercegovine i pružaju svježe i nove perspektive u daljem izučavanju navedene oblasti.

RADOVI:

U periodu nakon nakon izbora u zvanje viši naučni saradnik, Dr. Elma Korić objavila je šesnaest radova i jedno poglavlje u knjizi:

1. Elma Korić, „Izučavanje opće i kulturne historije Hercegovine u osmanskom periodu kroz publikacije Orijentalnog instituta u Sarajevu (1950-2015)“, Zbornik radova sa Naučnog skupa *Hercegovački naučnici/znanstvenici i tradicija istraživanja u Hercegovini* (Mostar, 11. 12. decembra/prosinca 2015.), FMON, Mostar, 2016, 193-211.

U ovom radu autorica se kritički osvrće na rezultate rada naučnih radnika koji su djelovali u okvirima Orijentalnog instituta u Sarajevu, ali i drugih autora, koji su se bavili izučavanjem opće i kulturne historije postora Hercegovine u osmanskom periodu i koji su rezultate svoga rada objavljivali u izdanjima Orijentalnog instituta. Zaključuje da, uz prevode i analizu izvornih osmanskih dokumenata, objavljene naučne monografije, kao i radovi i prilozi objavljivani u časopisu *Prilozi za orientalnu filologiju*, predstavljaju vrelo značajnih informacija i nezaobilazno štivo u procesu pisanja historije Hercegovine pod osmanskom upravom.

2. Elma Korić, „Objekti vakufa članova porodice Sokolović od Balkana do Bliskog Istoka“, *Prilozi za orijentalnu filologiju* vol. 66, Sarajevo, 2017, 63-82.

U skladu sa novim metodološkim pravcima u historiografiji i primjenom novih teologija u pisanju naučnih radova, ovaj rad na bazi izvornih osmanskih dokumenata, a kroz analizu dokumenata o vakufskim objektima članova bosanske porodice Sokolović, daje vizuelnu predstavu razmještaja navedenih objekata koji su bili strateški pozicionirani na vrlo značajnim putnim pravcima i trgovačkim rutama koji su povezivali Srednju Evropu sa Bliskim Istokom, odnosno mjestima muslimanskog hodočašća u Hidžazu (Mekkom i Medinom). Na taj način praktično je realizirana jedinstvena vizija velikog vezira Mehmed-paše Sokolovića o putnim komunikacijama uvezanom prostoru Osmanskog carstva, a što je bilo i u skladu sa osmanskim težnjama o ponovnom ujedinjenju defragmentiranog teritorija bivšeg Bizantskog carstva.

3. Elma Korić, „Stepen izučenosti rubnog pojasa osmanskog serhata u Bosni naspram habsburških vojnih krajina Hrvatske i Slavonske na temelju osmanskih izvora do kraja 16. stoljeća u dosadašnjoj bosansko-hercegovačkoj historiografiji“, Zbornik radova *Franz Vaniček i vojnokrajiška historiografija*, ur. Robert Skenderović i Stanko Andrić, Hrvatski institut za povijest, Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod, 2017, 103-120.

U radu su sažeta saznanja do kojih je došla bosanskohercegovačka osmanistika u periodu 1950-2015. godine kroz analizu radova koji su tretirali rubni pojas osmanskog serhata na području Bosanskog ejaleta u ranom novom vijeku. Zaključeno je da izučavanje bosanskog serhata ne bi trebalo svesti isključivo na polje vojne historije nego bi istraživanje trebalo počivati i na novim metodološkim konceptima koji granicu ne percipiraju isključivo kao crtu razdjelnici nego kontakt zonu sa poroznim granicama.

4. Elma Korić, „Power broker at the Ottoman Palace in Istanbul: Darüssaade ağası Hacı Mustafa Ağa“, *Osmanlı İstanbulu V*, ed. Feridun M. Emecen et al., İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2018, 811-834.

Ovim radom autorica nastoji utvrditi tačan identitet graditelja Kizlaragine džamije u Ljubinju. Na osnovu pisanja Evlike Čelebije, vakifom navedene džamije smatran je Hadži Mustafa-aga, kizlaraga na dvoru osmanskog sultana Osmana II (vl. 1618-1622). Međutim, istražujući podrobnije navedenu ličnost, u radu dolazi do zaključka da ne postoje arhivski dokumenti koji to dokazuju i da se kizlaraga Hadži Mustafa-aga, porijeklom iz Afrike, može dovesti u bilo kakvu vezu s Ljubinjem. S druge strane, u toku istraživanja, pronađena je vakufnama Kajiš Mustafa-age, kapuage na dvoru sultana Mehmeda II (vl. 1595-1603), u kojoj piše da je podigao džamiju i mekteb u Ljubinju te ostavio sredstva za izgradnju medrese u Istanbulu kao i za druge namjene što predstavlja nesumnjiv dokaz identiteta vakifa navedene džamije, daje podatke o nastanku navedenog vakufa i same džamije u Ljubinju i drugih vakufskih objekata.

5. Elma Korić, „Utemeljitelj Kizlaragine džamije u Ljubinju Kajiš Mustafa-aga sin Mahmudov, kapuaga na osmanskom dvoru u Istanbulu, i njegov vakuf“, *Prilozi za orientalnu filologiju*, vol. 67/2017, Sarajevo, 2018, 193-218.

Rad se nastavlja na prethodni u smislu ustanovljavanja preciznog identiteta vakifa džamije u Ljubinju Kajiš Mustafa-age na osnovu teksta njegove vakufname i drugih pronađenih izvora koji se odnose na spomenuti vakuf. Podrobnije se analizira vakufnama, koja precizira na koji način je bilo potrebno raspolažati sredstvima njegovog vakufa, a zatim se navode i neki dokumenti istoga vakufa iz nešto kasnijeg perioda. Rad predstavlja nesumnjiv dokaz da je džamiju i mekteb u blizini svoga rodnog mjesta dao sagraditi visokopozicionirani službenik osmanskog dvora koji nije zaboravio svoje korijene, nastojeći na taj način omogućiti stanovništvu navedenog kraja pretpostavke za obrazovni i duhovni segment. Osim toga, ostavljajući vakufsku gotovinu koju je bilo moguće davati na pozajmicu lokalnim privrednicima, njegov vakuf je služio kao kreditor i pospješio ekonomski razvoj šire ljubinjske oblasti.

6. Elma Korić, „From a Bosnian Village to The Ottoman Court in Istanbul: Hodaverdi Bosna Mehmed Beg, gûlâm-i şâhî and çavuş-i dergâh-i âlî“, in: eds. Zekeriya Kurşun et al., *Uluslararası Dünden Bugüne Bosna-Hersek ve Aliya İzzetbegoviç Sempozyumu/Bosnia and Herzegovina and Alija Izetbegović from past to present, International Symposium*

Proceedings, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Gaziosmanpaşa Belediyesi, İstanbul, 2019, 419-430.

Rad daje nove podatke o životnom putu Hodaverdi Mehmed-bega sina Alije, kao vrlo značajne ličnosti osmanske Bosne u 16. stoljeću. Pretpostavlja se da je rođen u selu Podlisje (danас Repovci) i da je na osmanski dvor na školovanje dospio putem devširme. Na Dvoru u Istanbulu obnašao je funkciju paža, potom čauša, nakon čega se vratio u Bosnu. Na osnovu osmanskih izvora mogu se pratiti neke njegove aktivnosti te njegovih potomaka od sredine 16. do 19. stoljeća. Svojom vakufnamom iz 1579. godine odredio je sredstva za podizanje džamije u Konjicu (današnja Repovačka džamija).

7. Elma Korić, „The Importance of Using Ottoman Archival Documents to study Ottoman Borderlands in Bosnia during the Early Modern Period“, in: eds. Hatice Oruç et al., 2. *Uluslararası Osmanlı Coğrafyası Arşiv Kongresi/2nd International Archive Congress on Ottoman Lands, Bildiriler*, Cilt 1, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Arşiv Dairesi Başkanlığı, Ankara, 2019, 251-259.

U skladu sa povećanim interesom za izučavanje historije granica i pograničja u novijoj historiografiji, u ovom radu navodi se koji sve dokumenti osmanske provinijencije se mogu koristiti u istraživanju ove teme. Posebno se skreće pažnja na pitanje izučavanja granica Bosne u osmanskom periodu te značaj Orijentalnog instituta u Sarajevu čiji uposlenici se u najvećoj mjeri javljaju kao prevodioци nekih od najznačajnijih osmanskih izvora iz ranog novog vijeka ali i autori temeljnih radova nastalih na osnovu te sadržajne građe.

8. Elma Korić, „Žene i obrazovanje na prostorima Bosne i Hercegovine u vrijeme osmanske uprave“, Zbornik radova/ Naučna/Znanstvena konferencija *Bosanskohercegovačke naučnice i njihov istraživački rad*, Mostar, 13.14. april/travanj 2018. godine; Mostar, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke/znanosti, 2019, sv.1, 17-23.

U ranom novom vijeku obrazovni process na prostoru Bosne i Hercegovine bio je istovjetan sa obrazovnim procesom na cijelom prostoru Osmanskog carstva. Na osnovu dokumenata osmanskog porijekla, u ovom radu je razmatrana uloga žene u obrazovnom prosecu toga vremena. Slobodno raspolažeći svojom imovinom, neke žene su ustanovljavanjem vakufa pružale potporu

osnivanju i radu obrazovnih ustanova mekteba i medresa, finansirale rad njihovog osoblja, stipendirale učenike. Osim toga, pomagale su navedenim ustanovama i na druge načine: finansijski potpomažući popravku zgrada mekteba i medresa, donacijom ogrijevnog drveta, toplih deka i prostirki, voća i slatkisa te dodatnom finansijskom stimulacijom nastavnog osoblja. Veoma rijetko se susreću žene kao učiteljice. U radu se skreće pažnja i na vakufnamu kojom se utemeljuje prva osnovna škola za djevojčice sa ženskom nastavnicom (muallima) u Sarajevu 1784. godine.

9. Elma Korić, „Nekoliko pisama bosanskih valija mletačkim duždevima iz prvih decenija 17. stoljeća“, *Prilozi za orijentalnu filologiju* 69, Sarajevo 2020, 307-325.

U radu je obrađeno nekoliko pisama bosanskih valija te jedno pismo kliškog mutesarrifa upućenih mletačkim duždevima iz perioda 1616-1637. godine koja se čuvaju u Državnom arhivu u Veneciji (Archivio di Stato di Venezia). Tematika pisama vezana je uglavnom za narušavanje mira i odredbi osmansko-mletačkog mirovnog sporazuma (ahdname) u navedenom periodu. Akteri zbivanja koja se u njima spominju uglavnom su visokopozicionirani osmanski i mletački dužnosnici, veletrgovci, te razni drugi nižerangirani pojedinci, potom osobe kojima je nanesena neka nepravda, ali i oni koji su se istakli u činjenju nekog nedopuštenog djela pa su proglašavani nasilnicima i podrstrelkačima nereda. Spomenuta pisma predstavljaju veoma vrijedan izvor za različite vrste istraživanja u sferi osmansko-mletačkih odnosa u prvim decenijama 17. stoljeća, ali i vrelo novih podataka iz bosanskohercegovačke prošlosti ranog novog vijeka.

10. Elma Korić, „Childhood and Education in Ottoman Bosnia during the Early Modern Period (mid-Fifteenth to Late Eighteenth Century)“, in: *Children and Childhood in the Ottoman Empire From the 15th to the 20th Century*, Gülay Yilmaz, Fruma Zachs (eds.), Edinburgh Studies on the Ottoman Empire Edinburgh University Press, Edinburgh 2021, 315-335.

Ovaj rad predstavlja poglavlje u knjizi posvećenoj djetetu i djetinjstvu u Osmanskom carstvu, koji na osnovu osmanskih izvora preispituje koncept obrazovanja i djetinjstva na bosanskohercegovačkom prostoru u osmanskom periodu. Skrenuta je pažnja na obrazovanje muslimanske djece i omladine, pretežno dječaka, koji su se obrazovali u ustanovama primarnog odgoja i obrazovanja - mektebima, a potom u ustanovama višeg obrazovanja – medresama te učiteljima i profesorima i drugim službenicima koji su bili uposlenici zvaničnih obrazovnih ustanova osnivanih u sklopu vakufskih kompleksa.

11. Elma Korić, „Visualisation of Ottoman Borderland in Early Modern Bosnia (Mid 15th – Late 16th Centuries): The Ottoman Serhat in Bosna and GIS“, in: *Digital Historical Research on Southeast Europe and the Ottoman Space*, Dino Mujadžević (ed.), Peter Lang, Internationaler Verlag der Wissenschaften, Berlin, 2021, 47-56.

Na osnovu podataka u primarnim izvorima o rasporedu tvrđava Bosanskog sandžaka i Bosanskog ejaleta u 15. i 16. stoljeću, u ovom radu su dobiveni podaci prezentirani na nešto drugačiji način od uobičajenog. Naime, korištenjem novih mogućnosti savremene tehnologije, raspored pograničnih utvrđenja, koja su u ranom novom vijeku markirali prostor pograničja, predstavljen je na kartama na kojima su navedena utvrđenja ubicirana i georeferencirana te postavljena na baznu mapu. Ovaj rad praktično pokazuje jedan od načina na koji je moguće predstaviti rezultate naučnoistraživačkog rada u oblasti historije osmanskog perioda korištenjem novih digitalnih tehnologija.

12. Elma Korić, „Osmanska kartografija dalmatinskog zaleđa s početka Kandijskog rata: Karta Bosanskog ejaleta s okolinom u Kozmografiji Katiba Čelebija iz 1648. godine/ Ottoman cartography of the Dalmatian hinterland from the beginning of the Candian War: Map of the Bosnian eyalet with its surroundings in the Cosmography of Katib Çelebi from 1648“, *Geoadria*, vol. 26, No. 2, 2021, 125-142.

U radu je podrobnije analizirana i predstavljena jedna osmanska karta na kojoj je u jednom dijelu detaljnije prikazan prostor, odnosno dijelovi prostora ranonovovjekovne Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Autor karte je Hadži Halifa ili Katib Čelebi, osmanski povjesničar i bibliograf iz sredine 17. stoljeća. Karta se nalazi u autografu prve verzije njegova djela *Kozmografija (Cihânnümâ)* iz 1648. godine, koji se čuva u Austrijskoj nacionalnoj knjižnici u Beču. Rad pokazuje kako je navedeni osmanski kartograf promatrao Bosanski ejalet s okolinom, koji je mogući povod nastanka navedene karte i koji su izvori informacija koje se na njoj nalaze. Budući da je karta nastala u vrijeme Kandijskog rata, najvjerojatnije nakon pada Klisa u mletačke ruke 1648. godine, autorica prepostavlja je da je kartu izradio Katib Čelebi osobno radi vizualizacije navedenoga osmanskog pograničja u dalmatinskom zaleđu i objašnjenja njegove važnosti u osmanskoj središnjici. Solidna preciznost u pozicioniranju i navođenju lokalnih toponima,

smjerova pružanja putnih komunikacija kao i sadržaj marginalnih bilješki na karti upućuju na to da se autor vjerojatno savjetovao s nekim poznavateljem lokalnih prilika.

13. Elma Korić, „O sultaniji Esme i njenim vezama s Bosnom“, *Prilozi za orientalnu filologiju* 70, Sarajevo, 2021, 103-129.

U radu se preispituje moguća veza osmanske sultanije Esme sa izgradnjom džamije u Jajcu koju je, kako je zabilježeno u narodnom predanju, dala sagraditi donirajući svoj nakit. U vezi s tim donose se podaci o samoj sultaniji, njenom suprugu, velikom veziru Muhsinzade Mehmed-paši, koji je jedno vrijeme obnašao funkciju valije Bosanskog ejaleta, te vakufima koje su ostavili kako u Bosni tako i u Istanbulu. Ovim radom prezentirane su do sada poznate informacije iz života ove utjecajne osmanske sultanije. Osim toga, analizirani su podaci i vijesti o njenoj povezanosti s Bosnom. Kako se nerijetko ispostavi da je narodna predaja utemeljena na stvarnim dešavanjima, ispitivana je tvrdnja da je upravo ova princeza pomogla gradnju džamije u Jajcu i dva mosta na Vrbasu te u tom smislu izvršen uvid u historijsku i drugu literaturu, kao i dostupne historijske izvore u kojima se ova sultanija spominje.

14. Elma Korić, „Jedna osmanska karta osmansko-austrijskog razgraničenja na području sjeverozapadne Bosne po odredbama Svištokskog mira (1791)“, *Zbornik radova Bosna i Hercegovina kroz historiju-povodom 40 godina naučnog rada akademika Mithada Kozličića*, UG Naučno društvo za razvoj društvenih i humanističkih nauka Bihać-UG Naučno društvo pravnika Tuzla, Bihać-Tuzla, 2021, 103-111.

Odredbama Svištokskog mira (1795), uz ostalo, predviđeno je i precizno razgraničenje između Austrije i Osmanskog carstva na prostoru Bosanskog ejaleta. Dio teritorija Bosanskog ejaleta, kadiluk Cetin i kadiluk Drežnik, trebali su pripasti Austriji. U radu je predstavljena jedna sekcijska karta razgraničenja na području Bihaćke krajine nastala u radu komisija za razgraničenje nakon potpisa navedenog sporazuma. Karta prikazuje teritorij koji je tada pripao tvrđavi Bihać sa okolinom, nakon kojeg slijedi jedan pojas zemljišta označen kao prazan/napušten. Osim toga, prikazana je i granica teritorija tvrđave Drežnik. Ova karta je od iznimnog značaja za razumijevanje procesa osmansko-austrijskog razgraničenja na samom kraju ranog novog vijeka,

kada su u najvećoj mjeri formirane vanjske granice Bosne u ovoj oblasti koje su do danas ostale u gotovo neizmijenjenom obliku.

15. Elma Korić, „Nišani kao čuvari pamćenja: Staro mezarje nad Kovačima u Sarajevu“, *Radovi s međunarodnog simpozija Islamska umjetnost u Bosni i Hercegovini održanog u Sarajevu, 25. oktobra 2017.*“, El-Kalem, Sarajevo, 2021, 61-76.

Radom se skreće pažnja na značaj nišana na mezarju nad Kovačima u Sarajevu kao kulturnih spomenika važnih za našu opću i kulturnu povijest. Donose se podaci o ličnostima koje su ukopane u navedenom mezarju u ranijim stoljećima. Komparacijom ranijeg stanja sa aktuelnim stanjem i brojem nišana na spomenutom mezarju, ustanovljeno je da je stanje u kojemu se nišani danas nalaze nezavidno, jer su oštećeni uslijed nebrige, zapuštenosti, ratnih dejstava i atmosferskih prilika te se predlažu načini na koji bi mogli biti očuvani za budućnost.

16. Elma Korić, „An Ottoman Map of Ottoman-Austrian Demarcation in the Area of Eyalet of Bosnia After the Svishtov Peace Treaty (1791-1795)“, *XVII TÜRK TARİH KONGRESİ Ankara, 1-5 Eylül 2018, Kongreye Sunulan Bildiriler XI. Cilt: Tarihi Coğrafya*, haz. Semiha Nurdan-Muhammed Özler, Ankara, 2022, 77-88.

U radu koji je preliminarno prezentiran na 18. turskom historijskom kongresu, predstavljena je još jedna od četiri pronađene karte osmansko-austrijskog razgraničenja nastale nakon potpisivanja Svištokskog mirovnog sporazuma. Na karti je predstavljen prostor sjeverozapadne Bosne na kojemu je izvršen proces razgraničenja sa napomenama koje se odnose na lokalitete podrobno ubilježene na karti. Budući da spomenuta karta ranije nije bila predmet istraživanja historičara, jer su toponimi, hidronimi i druge bilješke koje sadrži napisane na osmanskom turskom jeziku, informacije koje ovaj rada nudi su od velikog značaja za našu i šиру historiografiju.

17. Elma Korić, „Granice Bosne od Gazi Husrev-bega do Gazi Ferhad-paše Sokolovića“, *Uloga i značaj Gazi Husrev-bega u historiji Bosne i Hercegovine*, Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu, Univerzitet u Sarajevu-Orijentalni institut, Univerzitet u Sarajevu-Institut za historiju, Historijski arhiv Sarajevo, Sarajevo, 2022, 51-68.

Autorica preispituje ulogu Gazi Husrev-bega u uspostavljanju i legaliziranju granica Bosne u ranom novom vijeku. U radu su vizualizirane izmjene granica Bosanskog sandžaka u prvoj polovini 16. stoljeća, u vrijeme kada se na poziciji sandžakbega Bosanskog sandžaka nalazio Gazi Husrev-beg. Osim toga, načinjena je paralela sa aktivnostima na istom polju koje je sprovodio bosanski sandžakbeg i prvi beglerbeg bosanskog ejaleta Ferhad-paša Sokolović u drugoj polovini istog stoljeća.

Iz osvrta na publikovane rezultate kandidatkinje, uočljiva je vrlo raznolika tematska struktura radova, ali i vremenski okvir kojim se kreće u svojim istraživanjima. Bitno je istaknuti da su naučne knjige i naprijed analizirani radovi u svojoj osnovi nastajali na prvorazrednim historijskim izvorima i rukopisnoj građi, što je vrlo važno u procesu vrednovanja postignutih rezultata. Ovi radovi ocijenjeni su pozitivno u naučnoj javnosti i citirani u radovima brojnih historičara.

UČEŠĆE U NAUČNOISTRAŽIVAČKIM PROJEKTIMA

U svome dosadašnjem radu, Dr. Elma Korić je u svojstvu voditelja projekta odnosno člana projektnog tima, učestvovala u realizaciji više naučnoistraživačkih projekata od značaja za Federaciju BiH, Kanton Sarajevo i drugim, koji su rezultirali bitnim novim naučnim postignućima. U proteklom izbornom periodu bila je voditeljica jednog projekta te član projektnog tima jednog projekta od posebnog značaja za Kanton Sarajevo:

- *Primjena novih tehnologija u izučavanju opće i kulturne historije Bosne i Hercegovine u ranom novom vijeku* (Naučnoistraživački projekat od posebnog interesa za Kanton Sarajevo za 2017. godinu, odluka broj: 11/05-14-14015-16.6/17), voditelj projekta
- *Bogatstvo kulturnih razlicitosti Bosne i Hercegovine: univerzalne i nadnacionalne vrijednosti poezije Bošnjaka na arapskom jeziku* (Naučnoistraživački projekat od posebnog interesa za Kanton Sarajevo za 2018. godinu), saradnik na projektu.

UČEŠĆE NA NAUČNIM SKUPOVIMA

Osim naprijed navedenih rezultata na polju historijske nauke kandidatkinja je dala značajan doprinos i na planu sudjelovanja na naučnim skupovima, simpozijumima, konkresima, i to vrlo visoko rangiranim u naučnim krugovima. Kroz učešće na naučnim skupovima i simpozijima, naročito onima međunarodnog karaktera, predstavljaju se rezultati vlastitoga rada, istovremeno

daje doprinos i boljoj vidljivosti rezultata domaće naučnoistraživačke djelatnosti van granica naše zemlje. U proteklom izbornom periodu Dr. Elma Korić sudjelovala je na više naučnih skupova u zemlji i inostranstvu sa referatima:

1. International Conference *Osmanski Istanbul*, Istanbul, May 19-21, 2017. Naslov izlaganja: „Power breaker at the Ottoman Court: Darussaade aga Mustafa and shaping Ottoman Istanbul“
2. Međunarodni simpozij *Islamska umjetnost u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo 25.10.2017. Naslov izlaganja: „Nišani kao čuvari pamćenja: Staro mezarje nad Kovačima u Sarajevu“
3. *2nd International Archive Congress on Ottoman Lands*, Istanbul, November 20-24, 2017. Naslov izlaganja: „The importance of using Ottoman archival documents to study border issues of Ottoman Empire during the early modern period“
4. Međunarodni okrugli sto *Učtivost i ili dodvoravanje u osmanskom periodu na Balkanu*, Sarajevo, 22.3.2018. Naslov izlaganja: „Učtivost u ranonovovjekovnoj diplomaciji: Primjeri iz osmanskih mirovnih ahnama, hududnama i drugih dokumenata“
5. Naučna konferencija u organizaciji Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke: Bosanskohercegovačke naučnice i njihov istraživački rad, Mostar, 13. - 14. 4. 2018. Naslov izlaganja: „Žene i obrazovanje na prostorima Bosne i Hercegovine u vrijeme osmanske uprave“
6. *XVIII. Türk Tarih Kongresi (Turkish Congress of History)*, Ankara, R.Turska, 1.-5.10.2018, sa izlaganjem: „An Ottoman Map of Ottoman-Austrian Demarcation in the Area of Eyalet of Bosnia After the Zistova Peace Treaty (1791-1795)“.
7. *Bosna i Hercegovina kroz historiju*, (Bihać, 10.-11.09.2021). Naslov izlaganja: „Jedna osmanska karta osmansko-austrijskog razgraničenja na području sjeverozapadne Bosne po odredbama Svištovske mira (1791)“
8. *Uloga i značaj Gazi Husrev-bega u historiji Bosne i Hercegovine*, (Sarajevo, 23.9.2021.) Naslov izlaganja: „Granice Bosne od Gazi Husrev-bega do Gazi Ferhad-paše Sokolovića“
9. *Kulturno-historijski tokovi u Bosni i Hercegovini (15.-19. stoljeće)*, (Sarajevo, 11.-15.10.2021.) Naslov izlaganja: „Bosna i Hercegovina na osmanskim kartama iz 19. stoljeća“

10. *Slovo o Mostaru* (Mostar, 20.-21.10.2021). Naslov izlaganja: „Žene Mostara i Hercegovine u osmanskim izvorima“
11. *Od Sclavoniae do Slavonije: Pojam, opseg i granični položaj u srednjem i ranom novom vijeku* (Slavonski Brod, 21.-22.10.2021.) Naslov izlaganja: „Slavonija na koloriranoj osmanskoj karti iz 18. stoljeća“
12. *Žena Bosne kao koncept i/ili stvarnost na margini povijesnih ideoloških i kulturnih sistema,* (Sarajevo, 28.10.2021.) Naslov izlaganja: „Žena Bosne u osmanskim izvorima ranog novog vijeka“
13. *Yavuz Sultan Selim ve Dönemi Sempozyumu/The Symposium on Yavuz Sultan Selim and His Era,* (İstanbul, 4-6 Kasım/November 2021.) Naslov izlaganja: „The Mosque of Mustafa Bey son of Iskender Pasha and the development of Sarajevo during the time of Yavuz Sultan Selim“.
14. *Eight International Symposium on Ottoman Istanbul,* (İstanbul, 29. Mayıs University, May 20-22, 2022.) Naslov izlaganja: „Several Documents Regarding the Kayış Mustafa Agha Madrasa in İstanbul“.
15. *XIX Türk Tarih Kongresi/The XIXth Congress of Turkish History,* (Ankara 3-7 Ekim/October 2022.) Naslov izlaganja: „The muhasebe defter of the waqf of Kapuağha Kayış Mustafa Agha in Ljubinje from year 1617.“

Sagledavajući doprinos dr. Elme Korić u cjelokupnom znanstevnom kretanju, uočava se nekoliko specifičnosti koje sumarno želimo naglasiti. Kandidatkinja vrlo uspješno detektira neistražena pitanja historijske nauke, izvornu građu pomoću koje se upušta u razmatranju istih. To je vrlo bitna pretpostavka i preduvjet za odgovarajuća znanstvena postignuća. Doprinos nauci potvrđuje kroz različite oblike znanstvenog djelovanja, monografske publikacije, radove u domaćoj i stranoj periodici, kao i vrlo uspješno prezentiranje rezultata rada sudjelovanjem na naučnim skupovima. Tematski raznorodan opus potvrđuje naučnu širinu u oblasti kojom se bavi. S druge strane vrlo jasno uočava se naučno sazrijevanje koje se kreće od pojedinačnih do općenitih historijskih problema. Neka pitanja kojima se bavi u svojim radovima, posebno monografskim publikacijama osim za bosanskohercegovačku, predstavljaju važan doprinos regionalnoj historiografiji. Imajući sve navedno u vidu Komisija daje sljedeći

P R I J E D L O G

Uvidom u dostupnu dokumentaciju koja se odnosi na propisane obrazovne, naučne i stručne kvalifikacije kandidatkinje, Komisija cjeni da dr. Elma Korić, viši naučni saradnik za oblast historija osmanskog perioda u Orijentalnom institutu Univerziteta u Sarajevu, ispunjava sve zakonom propisane uvjete za izbor u više naučno zvanje. U prethodnom izbornom periodu ostvarila je zapažene rezultate u svome naučnoistraživačkom radu što potvrđuju objavljenje dvije knjige i radovi ocjenjeni pozitivno domaćim i međunarodnim recenzijama, učešća na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima te naučnoistraživački projekti u kojima je sudjelovala.

Na temelju prethodno izloženog u Izvještaju kojim su obrazloženi naučni rezultati, Komisija sa zadovoljstvom predlaže usvajanje ovog Izvještaja kao i izbor kandidatkinje **dr. Elme Korić** u zvanje **naučni savjetnik za oblast historija osmanskog perioda**.

Sarajevo, 20.12. 2022

Članovi Komisije:

dr. Aladin Husić, naučni savjetnik, predsjednik

---

prof. dr. Hatice Oruç, redovni profesor, član

---

prof. dr. Enes Pelidija, emeritus, član